

Forskningsstrategi for Viborg Museum

Viborg Museum er et kommunalt ejet, statsanerkendt kulturhistorisk museum med Viborg Kommune som ansvarsområde og med forskningsforpligtelser i overensstemmelse med Museumslovens bestemmelser.

Forskningen er forudsætningen for, at museet indsamler, bevarer og formidler på den bedste og rigtigste måde.

Museets forskning tager udgangspunkt i det landskab og de mennesker på Viborgegnen, som har virket og formet samfundet siden de ældste tider. Stedbundne menneskers virke er foregået under stadig påvirkning udefra, og dette samspil skal også afspejle sig i forskningen.

Forskningsstrategien sigter mod at fremme et godt forskningsmiljø, hvor en koncentreret indsats indenfor klart definerede områder medvirker til at hæve det faglige niveau. Det skal foregå i samspil både med beslægtede lokalmuseer og med relevante nationale og internationale instanser; det være sig Nationalmuseet, kulturstyrelsen, Statens Arkiver, universiteter og udenlandske samarbejdspartnere. En målrettet forskningsstrategi, som bygger på samarbejde med de relevante eksterne partnere, skal åbne mulighed for øgede forskningsbevillinger.

Hidtidig forskning

Forskningen på Viborg Museum har afsæt i museets samlinger og arkiver, i fund og fortidsminder, i kulturlandskaber, bygninger og boliger, samt i indsamling af nye data.

Gravfund, bosætning og bebyggelsesstruktur har været og er fortsat centrale forskningsområder indenfor forhistorisk arkæologi, mens middelalderforskningen har prioriteret Viborgs opståen i vikingetid/tidlig middelalder. Viborg Museum har i konstruktivt samarbejde med fagfæller i ind- og udland fremlagt ny viden, ikke mindst i det flerårige projekt 'Yngre bronzealders lokale kulturlandskab' og i de store forskningspublikationer 'Mammen. Grav, kunst og samfund i vikingetid', 'Viborg Sønder sø 1000 - 1300. Byarkæologiske undersøgelser 1981 og 1984-85' og 'Viborg Sønder sø 1015-1030. Arkæologi og naturvidenskab i et værkstedsområde fra vikingetid'.

Viborg Museums forskning indenfor den nyere tids historie har primært været nedslag omkring Viborgs industrihistorie, kulturlandskabet og landbohistorien; resultater, som blev fremlagt i Viborg Leksikon serien. En opprioritering af forskningen indenfor den nyere tids kulturhistorie og etnologi er påkrævet.

Satsningsområder

Viborg Museums videnskabeligt uddannede medarbejdere dækker fagområder indenfor arkæologi, historie, etnologi og dramaturgi. I bestræbelserne på at fremme det faglige niveau og kvalificere forskningen ønsker Viborg Museum som en del af forskningsstrategien at støtte ph.d.-projekter indenfor museets ansvarsområde. Yngre faglige medarbejdere med det fornødne potentiale, som ønsker at kvalificere sig til forskerniveau gennem et ph.d. forløb, skal så vidt muligt have støtte hertil. Ældre medarbejdere kan anmode om at blive forskervurderet.

Nærværende forskningsstrategi prioriterer i de kommende fem år følgende områder:

Indenfor Viborgegnens forhistorie er centrale indsatsfelter: Landskabsudnyttelse i bondestenalderen, bronzealderens kulturlandskab, struktur og socioøkonomiske aspekter af bebyggelsen i yngre jernalder og

vikingetid, samt bopladser og bosætningsmønstre i Viborgs geografiske nærhed i tiden op til byens grundlæggelse i vikingetid/tidlig middelalder.

Samarbejdspartnere:

Museet er en del af Arkæologisk Netværk for Midt- og Vestjylland. Det er tanken at iværksætte fælles projekter mellem medarbejdere indenfor de 5 arbejdende museer.

I Region Midt er der en fælles arkæologisk netværksgruppe, hvor det er muligt at trække på hinandens ekspertiser.

Museet har et samarbejde med Nationalmuseet om undersøgelser af en yngre jernalder/vikingetids centerplads.

I konkrete projekter er der ligeledes kontakt til de relevante personer på Aarhus Universitet, Forhistorisk arkæologi.

I forbindelse med naturvidenskabelige analyser i forbindelse med forskningsprojekter har museet gode kontakter til Moesgård Museums Afdeling for Konservering og Naturvidenskab såvel som NNU.

Museets middelalderforskning centrerer omkring Vitskøl kloster i Vesthimmerland og Gråbrødre Kloster i Viborg samt borge og voldsteder på Viborgegnen; blandt dem ikke mindst Hald I-III.

Samarbejdspartnere: 'De arkæologiske museer i Region Midtjylland under projektet Middelalderens borganlæg, Aarhus Universitet, Danmarks Borgcenter i Vordingborg, Statens Arkiver, kulturstyrelsen og Naturstyrelsen.

Indenfor nyere tids historie og etnologi prioriteres Viborg bys nyeste historie samt forskning indenfor moderne kulturformidling.

Udgangspunktet for by-forskningen er Viborgs særlige historiske betydning som central embeds- og institutions by samt tekstilindustriens betydning for skabelsen af det moderne Viborg. Et særligt forskningsområde er her Asani-fabrikkerne.

Samarbejdspartnere:

Museet ønsker m.h.t. den nyere byhistorie at etablere et forskningssamarbejde med forskningsinstitutioner som Statens Arkiver (Landsarkivet for Nørrejylland), universiteter samt andre kulturhistoriske museer.

Omkring Asani-tekstilentytret i Viborg eksempelvis forskningssamarbejde med museet i Herning.

Forskning indenfor moderne kulturformidling er samarbejdspartnerne både interne (dvs. andre kulturinstitutioner i Viborg) samt eksterne.

Ressourcer

Viborg Museums egne forskningsmidler søges løbende øget gennem relevant fundraising og ansøgninger til puljer, fonde og netværksprogrammer.

En forsknings- og uddannelsespulje etableres til opkvalificering af faglige medarbejdere til ph.d. niveau og til frikøb til forskning.

Publicering og forskningsformidling

Forskningsprojekter publiceres i fagfællebedømte nationale og internationale tidsskrifter og i form af monografier og antologier.

Forskningsresultater fra Viborg Museum formidles endvidere i relevant omfang gennem museets andre formidlingskanaler så som udstillinger, foredrag, årsskrift og hjemmesider. Endvidere indgår resultaterne i museets elektroniske vidensbase.